

Số: /BC-SNN

Bình Thuận, ngày tháng năm 2022

BÁO CÁO
TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN KINH TẾ
TẬP THỂ, HỢP TÁC XÃ 06 THÁNG ĐẦU NĂM 2022

Kính gửi: Liên Minh HTX tỉnh

Căn cứ Công văn số 89/LMHTX-VP ngày 08 tháng 6 năm 2022 của Liên Minh HTX tỉnh về việc báo cáo tình hình kinh tế tập thể, hợp tác xã 6 tháng đầu năm năm 2022. Sở Nông nghiệp và PTNT báo cáo nội dung như sau:

Phần thứ nhất

ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN KINH TẾ
TẬP THỂ 06 THÁNG ĐẦU NĂM 2022

I. TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN KINH TẾ TẬP THỂ, HTX

1. Tình hình chung

Kinh tế tập thể là thành phần kinh tế bao gồm những cơ sở kinh tế do người lao động tự nguyện góp vốn, cùng kinh doanh, tự quản lý theo nguyên tắc tập trung, bình đẳng, cùng có lợi, với nòng cốt là Hợp tác xã có vai trò quan trọng trong phát triển Kinh tế xã hội và luôn được Đảng và Nhà nước khuyến khích phát triển và được khẳng định trong các Nghị quyết đại hội của Đảng và cũng là nội dung quan trọng, góp phần hoàn thành mục tiêu thực hiện chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới.

Thời gian vừa qua Dịch bệnh Covid, chi phí sản xuất (Phân bón, vật tư) tăng rất nhiều lần, tăng cao nhất từ trước đến nay, gây khó khăn cho người sản xuất nông nghiệp trong khi giá lúa không tăng, giá thanh long theo xu hướng giảm, làm hạn chế việc sản xuất nông nghiệp, ảnh hưởng rất lớn đến hợp tác xã nông nghiệp.

2. Tình hình triển khai thực hiện các chính sách ưu đãi, hỗ trợ HTX

a. Chính sách hỗ trợ chung đối với các HTX

Thực hiện Kế hoạch số 1619/KH-UBND ngày 12/5/2021 của UBND về việc thực hiện Chương trình hỗ trợ Phát triển Kinh tế tập thể, HTX giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh; Quyết định số 3479/QĐ-UBND ngày 13 tháng 12 năm 2021 của

Ủy ban nhân dân Tỉnh Bình Thuận về việc giao dự toán thu, chi ngân sách nhà nước trên địa bàn tỉnh Bình Thuận năm 2022; căn cứ Quyết định số 1804/QĐ – TTg ngày 13/11/2020 của Thủ tướng phê duyệt chương trình hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã giai đoạn 2021-2025; Sở Nông nghiệp và PTNT xây dựng Kế hoạch hỗ trợ HTX nhằm hỗ trợ xúc tiến thương mại, mở rộng thị trường các tổ chức kinh tế tập thể, hợp tác xã có hoạt động có sản phẩm gắn với chuỗi giá trị, thực hành sản xuất xanh, OCOP, bao gồm: Giới thiệu các hình ảnh, sản phẩm lợi thế, tổ chức các hoạt động xúc tiến thương mại tại gian hàng của Bình Thuận, tham gia trưng bày sản phẩm trên bàn các tài liệu, hình ảnh, sản phẩm đặc trưng của HTX để quảng bá, giới thiệu, bán sản phẩm tới khách tham quan Hội nghị, hội chợ triển lãm OCOP và hỗ trợ chi phí thuê địa điểm và vận hành một số điểm giới thiệu, bán sản phẩm cho các tổ chức kinh tế tập thể hợp tác xã có sản phẩm gắn với chuỗi giá trị, thực hành sản xuất xanh, OCOP.

Từ khi Chính phủ ban hành Nghị quyết số 98/2018/NĐ-CP ngày 05/7/2018 về chính sách phát triển hợp tác, liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp, HĐND tỉnh đã ban hành Nghị quyết số 86/2019/NQHĐND ngày 19/12/2019 phê duyệt chính sách hỗ trợ liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp trên địa bàn tỉnh; UBND tỉnh ban hành Quyết định số 507/QĐ-UBND ngày 04/3/2020 kế hoạch triển khai thực hiện Nghị quyết số 86/2019/NQ-HĐND ngày 19/12/2019 của HĐND tỉnh.

Thực hiện Quyết định số 507/QĐ-UBND ngày 04/3/2020 của UBND tỉnh ban hành kế hoạch triển khai thực hiện Nghị quyết số 86/2019/NQ-HĐND ngày 19/12/2019 của HĐND tỉnh, ngành Nông nghiệp tiếp tục vận động các HTX xây dựng Chuỗi giá trị, từng bước khắc phục những khó khăn, vướng mắc để xây dựng chuỗi liên kết hỗ trợ các HTX nông nghiệp tiêu thụ sản phẩm.

b. Chính sách hỗ trợ, ưu đãi đối với HTX nông nghiệp

Thực hiện chính sách hỗ trợ, ưu đãi đối với HTX nông nghiệp Sở Nông nghiệp và PTN phối hợp Sở Công thương, Văn phòng điều phối, các huyện, thị xã, thành phố, HTX, doanh nghiệp OCOP, đơn vị có liên quan hỗ trợ vận chuyển người và hàng hóa, lựa chọn các hình ảnh đẹp, tiêu biểu giới thiệu về các sản phẩm đặc trưng, tiêu biểu, trưng bày, giới thiệu tại gian hàng để quảng bá, xúc tiến thương mại trên toàn quốc để giúp HTX tiêu thụ nông sản.

Đối với chính sách hỗ trợ, ưu đãi đối với HTX nông nghiệp có sản phẩm gắn với chuỗi giá trị, đến nay đã thực hiện được: 04 Dự án /Kế hoạch cấp tỉnh và 07

Dự án /Kế hoạch cấp huyện theo chuỗi liên kết /3 huyện được thụ hưởng chính sách, cụ thể:

- Chuỗi số 1: Liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp (lúa) đã được UBND tỉnh phê duyệt và hiện đang thực hiện theo Quyết định số 48/QĐ-UBND ngày 07/01/2022 của UBND tỉnh về việc phê duyệt hỗ trợ kinh phí thực hiện Kế hoạch liên kết cung ứng vật tư, dịch vụ đầu vào, chế biến gắn với tiêu thụ lúa, gạo chất lượng cao huyện Đức Linh và huyện Tánh Linh, tỉnh Bình Thuận của Công ty TNHH SX & TM Đại Nhật Phát và 05 HTX nông nghiệp.

- Chuỗi số 2: Liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp (lúa) đang trình UBND tỉnh phê duyệt theo Tờ trình số 32/TTr-SNN ngày 17/5/2022 của Sở Nông nghiệp và PTNT về việc đề nghị phê duyệt hỗ trợ Dự án liên kết sản xuất, tiêu thụ lúa chất lượng cao chuỗi giá trị theo hướng hữu cơ của Công ty TNHH Đại Nông Cơ Giới và 03 hợp tác xã nông nghiệp.

- Chuỗi số 3: Liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp (Thanh long) đang hoàn thiện hồ sơ theo ý kiến góp ý của Hội đồng thẩm định đề trình UBND tỉnh phê duyệt dự kiến trong tháng 6/2022 của Dự án liên kết cung ứng vật tư dịch vụ đầu vào, tổ chức sản xuất, thu hoạch, sơ chế gắn với tiêu thụ thanh long tại HTX dịch vụ thanh long hữu cơ Phú Hội, Dự án của HTX dịch vụ thanh long hữu cơ Phú Hội và các hộ dân liên kết ở xã Hàm Hiệp (Đã tham mưu Hội đồng hợp thẩm định, thông qua ngày 06/6/2022).

- Chuỗi số 4: Liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp (Thanh Long) đang trình UBND tỉnh phê duyệt theo Tờ trình số 33/TTr-SNN ngày 17/5/2022 của Sở Nông nghiệp và PTNT về việc Đề nghị phê duyệt hỗ trợ Dự án liên kết sản xuất thanh long chuỗi giá trị theo tiêu chuẩn GlobalGAP của HTX Thuận Tiến và 04 hợp tác xã nông nghiệp.

- 07 Dự án /Kế hoạch cấp huyện theo chuỗi liên kết /3 huyện được thụ hưởng chính sách, cụ thể:

(1) Huyện Đức Linh (03 dự án) gồm Dự án liên kết sản xuất, sơ chế, chế biến gắn với tiêu thụ sản phẩm hạt điều của Công ty TNHH Hoàng Gia Tiến; Dự án liên kết sản xuất, sơ chế, chế biến gắn với tiêu thụ sản phẩm rau an toàn của Hợp tác xã sản xuất rau an toàn Tiến Phát; Dự án liên kết sản xuất, sơ chế, chế biến gắn với tiêu thụ sản phẩm lúa - gạo của Hợp tác xã nông nghiệp Công Thành Đức Linh.

(2) Huyện Tánh Linh (01 dự án) Dự án Liên kết cung ứng vật tư - dịch vụ đầu vào - Chế biến gắn với tiêu thụ gạo - Nếp của hợp tác xã Dịch vụ nông nghiệp Đức Bình.

(3) Huyện Hàm Thuận Nam (03 dự án) gồm Dự án liên kết cung ứng vật tư, dịch vụ đầu vào, tổ chức sản xuất, thu hoạch gắn với tiêu thụ sản phẩm thanh long của HTX dịch vụ sản xuất thanh long Hàm Minh 30; Dự án liên kết cung ứng vật tư, dịch vụ đầu vào, tổ chức sản xuất, thu hoạch gắn với tiêu thụ sản phẩm thanh long của Cơ sở thu mua thanh long Triều Bảo; cơ sở thu mua thanh long Bối Trác.

Tổng cộng các Dự án/Kế hoạch cấp tỉnh và huyện được hỗ trợ theo Quyết định số 507/QĐ-UBND gồm: 5 doanh nghiệp, 17 HTX và 997 hộ nông dân được thụ hưởng chính sách. Kinh phí từ ngân sách hỗ trợ cấp tỉnh đến nay chưa giải ngân/04 chuỗi liên kết được thụ hưởng chính sách (vì chỉ có Chuỗi số 1 đang được triển khai thực hiện): Ước khối lượng công việc thực hiện và giải ngân đến cuối năm 2022 là 1.700 triệu đồng/3 chuỗi liên kết được thụ hưởng từ nguồn kinh phí thường xuyên Trung ương hỗ trợ thực hiện Chương trình Mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới năm 2021 được phép chuyển sang năm 2022 tiếp tục sử dụng (Vốn năm 2022 chưa phân khai). Kinh phí từ ngân sách hỗ trợ cấp huyện đến nay đã giải ngân 4.709.785.000 đồng/07 chuỗi liên kết được thụ hưởng chính sách (Huyện Đức Linh 1.998.252.000 đồng; Huyện Tánh Linh 759.750.000 đồng; Huyện Hàm Thuận Nam 1.951.783.000 đồng).

Hỗ trợ các HTX phát triển theo Quyết định 1804/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 13/11/2020 phê duyệt chương trình hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã theo nguồn vốn sự nghiệp tỉnh, thực hiện xúc tiến thương mại cho các HTX, kinh phí đã thực hiện 50/200 triệu đồng.

3. Công tác quản lý nhà nước đối với Kinh tế tập thể, HTX

Số lượng hợp tác xã đến thời điểm 6 tháng đầu năm 2022 gồm 02 Liên hiệp hợp tác xã và 149 hợp tác xã nông nghiệp (28 trồng trọt, 8 Chăn nuôi, 12 thủy sản, 1 diêm nghiệp, 1 nước sạch và 99 tổng hợp). Báo cáo xếp loại năm 2021, hợp tác xã xếp loại tốt 01 HTX, chiếm 0,69%; hợp tác xã xếp loại khá 23 HTX, chiếm 15,86%; hợp tác xã xếp loại Trung bình 49 HTX, chiếm 33,79%; Hợp tác xã xếp loại yếu 16 HTX, chiếm 11,03%; hợp tác xã không xếp loại 42 HTX, chiếm 28,97%; Hợp tác xã ngưng hoạt động 14 HTX, chiếm 9,66%.

4. Hợp tác quốc tế về KTTT

Trong 6 tháng đầu năm tiếp tục phối hợp triển khai dự án VCED tại Bình Thuận để hỗ trợ Hợp tác xã Thanh Bình, đến nay Dự án đã kết thúc.

II. ĐÁNH GIÁ CHUNG VỀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ TẬP THỂ, HTX

1. Thành tựu, vị trí, vai trò của Kinh tế tập thể trong phát triển kinh tế - xã hội

Kinh tế tập thể, hợp tác xã kiểu mới vẫn là xu hướng lựa chọn phát triển, đặc biệt với cư dân nông nghiệp, là phương thức để nông dân hợp tác, nông dân vươn lên làm giàu, do đó mục tiêu tiếp tục củng cố, phát triển duy trì các hợp tác xã trên các lĩnh vực nông nghiệp, ứng dụng nhanh các thành tựu khoa học, công nghệ mà HTX sẽ là nòng cốt để hỗ trợ nhằm khuyến khích phát triển kinh tế hợp tác mà nòng cốt là hợp tác xã nông nghiệp với nhiều hình thức liên kết, hợp tác đa dạng; nhân rộng mô hình hiệu quả; hình thành chuỗi giá trị gắn với sản xuất và chế biến, tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp.

2. Tồn tại, hạn chế

Những hạn chế, bất cập trong thống nhất nhận thức và quan điểm phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã, trong việc xác lập môi trường thể chế và tâm lý xã hội thuận tiện cho kinh tế tập thể, hợp tác xã phát triển, trong việc xây dựng, sửa đổi, bổ sung và triển khai cơ chế, chính sách ưu đãi, hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể, năng lực cán bộ lãnh đạo của hợp tác xã, cán bộ quản lý Kinh tế tập thể các cấp hoạt động theo sự nhiệt tình, trách nhiệm nhưng trình độ chuyên môn về quản lý sản xuất kinh doanh chưa đủ nhưng lại quản lý kinh tế hợp tác là quản lý khó.

3. Nguyên nhân

Các hợp tác xã chưa thật sự nỗ lực tự vươn lên từ nội lực của chính mình, chưa có định hướng hoạt động đúng và phù hợp, còn trông chờ, ỷ lại. Sự tham gia của thành viên vào phát triển hợp tác xã, không có mục tiêu lợi nhuận như các doanh nghiệp nhưng phải hoạt động kinh doanh hiệu quả; đội ngũ cán bộ chủ chốt hợp tác xã chưa thật sự là những người có năng lực, tâm huyết và gắn bó với sự nghiệp phát triển hợp tác xã.

4. Bài học kinh nghiệm

cần tăng cường hỗ trợ tiếp cận, đào tạo kiến thức, huấn luyện kỹ năng, cập nhật kỹ thuật, công nghệ tiên tiến cho các thành viên trong ban giám đốc, ban quản trị để họ trở thành những chuyên gia, những nhà kinh tế thực thụ. Tăng cường hơn nữa các hoạt động xúc tiến thương mại trong và ngoài nước, nhất là hỗ trợ thiết kế gian hàng, vận chuyển hàng hóa,... cho các chủ thể. Chương trình Kinh tế hợp tác

cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền về hợp tác xã làm cho mọi người dân, các tầng lớp xã hội hiểu biết đầy đủ hơn vai trò, vị trí của hợp tác xã trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa; bản chất, các nguyên tắc và giá trị của hợp tác xã; hiểu rõ về mô hình hợp tác xã kiểu mới, tạo được môi trường tâm lý thuận lợi cho sự phát triển của hợp tác xã. Kinh tế hợp tác phải có sự quan tâm đặc biệt của các ngành chức năng về các chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế tập thể phải gắn liền với các chương trình phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, của ngành như Chương trình xây dựng nông thôn mới; tái cơ cấu ngành nông nghiệp, phát triển ngành nghề nông thôn, phát triển cụm công nghiệp... mới thực sự tạo điều kiện và động lực cần thiết phát triển kinh tế tập thể. Công tác phát triển hợp tác xã phải trên cơ sở tự nguyện, đủ điều kiện về cơ sở vật chất, năng lực tài chính cũng như năng lực quản lý, nâng rõ tầm quan trọng và tính cấp thiết của việc phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã trong cơ chế thị trường và ứng phó với biến đổi khí hậu.

Phần thứ hai

PHƯƠNG HƯỚNG NHIỆM VỤ 06 THÁNG CUỐI NĂM

1. Định hướng chung

Kinh tế tập thể là thành phần kinh tế phù hợp với nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, vừa phát huy vai trò của khu vực tư nhân, vừa tăng cường sức mạnh tập thể, cộng đồng, tăng sức mạnh của từng thành viên và của cả cộng đồng, góp phần nâng cao sức cạnh tranh của nền kinh tế trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập kinh tế quốc tế. Kinh tế tập thể mà nòng cốt là hợp tác xã là thành phần kinh tế quan trọng, cùng với kinh tế nhà nước ngày càng trở thành nền tảng vững chắc của nền kinh tế quốc dân; phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã gắn với đổi mới mô hình tăng trưởng, là động lực phát triển kinh tế - xã hội bền vững ở nước ta. Phát triển kinh tế tập thể nhanh và bền vững, bảo đảm nguyên tắc tự nguyện, xuất phát từ nhu cầu, lợi ích của người dân và tổ chức tham gia với nhiều hình thức liên kết, hợp tác đa dạng, phát huy tối đa lợi thế của các vùng, miền; phát triển hài hoà giữa kinh tế với văn hoá - xã hội, bảo vệ môi trường và thích ứng với biến đổi khí hậu; phù hợp với điều kiện, đặc điểm, mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của từng địa phương, từng vùng và của cả nước. Phát triển kinh tế tập thể theo hướng gắn sản xuất, kinh doanh với chuỗi giá trị sản phẩm và đóng góp thiết thực vào phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, xây dựng cộng đồng thân thiện, văn minh. Tăng cường liên kết giữa các hợp tác xã, hình thành các hiệp hội, liên hiệp, liên đoàn hợp tác xã.

Phát triển kinh tế tập thể phù hợp với quy luật khách quan, dựa chủ yếu vào khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, xu hướng phát triển và cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư; tiếp thu kinh nghiệm, ứng dụng linh hoạt, hiệu quả mô hình thành công trong nước và quốc tế, nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả và sức cạnh tranh. Phát triển kinh tế tập thể đòi hỏi sự quan tâm đặc biệt của Đảng, nhà nước và của toàn xã hội.

2 Các chỉ tiêu cụ thể

Hỗ trợ 03 Hợp tác xã Nông nghiệp điển hình theo lựa chọn của Cục kinh tế hợp tác và Phát triển nông thôn chính thức tham gia chương trình hỗ trợ hợp tác xã xây dựng mô hình điển hình giai đoạn 2022-2025 và phối hợp thực hiện hỗ trợ hợp tác xã.

Tiếp tục hỗ trợ các HTX phát triển theo Quyết định 1804/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 13/11/2020 phê duyệt chương trình hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã và Chương trình OCOP giai đoạn 2021 – 2025 theo nguồn vốn sự nghiệp Trung ương, vốn tỉnh (tập huấn, xúc tiến thương mại...)

Tiếp tục hỗ trợ 17 HTX tham gia các Dự án/Kế hoạch cấp tỉnh và huyện được hỗ trợ theo Quyết định số 507/QĐ-UBND để thụ hưởng chính sách; hỗ trợ các HTX theo dự án phi chính phủ tài trợ tại Bình Thuận.

3. Các giải pháp thực hiện

a. Tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền nhằm nâng cao hơn nữa nhận thức của chính quyền, cán bộ và quần chúng nhân dân về kinh tế tập thể, nhất là tuyên truyền phổ biến Luật hợp tác xã năm 2012. Tăng cường vai trò của cấp ủy, chính quyền địa phương; sự phối hợp của các bộ ngành, đoàn thể trong lãnh đạo, chỉ đạo phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã. Hoàn thiện thể chế, tạo môi trường pháp lý thuận lợi để kinh tế tập thể phát triển; kiện toàn cơ cấu tổ chức cơ quan quản lý nhà nước về kinh tế tập thể, liên minh hợp tác xã các cấp và các tổ chức chính trị-xã hội liên quan đến kinh tế tập thể; đẩy mạnh đổi mới, nâng cao hiệu quả hoạt động của các tổ chức kinh tế tập thể; xây dựng các mô hình kinh tế tập thể kiểu mới phù hợp với bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, hội nhập kinh tế quốc tế; nhân rộng và phát triển mô hình hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã thành công theo phương thức sản xuất gắn với chuỗi giá trị tại vùng dân tộc thiểu số, miền núi; tư vấn, hỗ trợ các tổ chức kinh tế tập thể ứng dụng thành tựu khoa học kỹ thuật tiên tiến nhằm nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm; nâng cao chất lượng nguồn nhân lực cho khu vực kinh tế tập thể, hợp tác xã, liên hiệp hợp

tác xã.

b. Hỗ trợ xúc tiến thương mại, mở rộng thị trường cho sản phẩm nông nghiệp, hàng thủ công mỹ nghệ, sản phẩm truyền thống của các liên hiệp hợp tác xã, hợp tác xã, tổ hợp tác, nông dân. Hỗ trợ, tạo điều kiện cho các hợp tác xã tham gia các hoạt động xúc tiến thương mại, tìm kiếm mở rộng thị trường tiêu thụ nông sản; đề xuất hỗ trợ đặc thù cho các hoạt động xúc tiến thương mại của các hợp tác xã nông nghiệp. Tập trung nguồn lực từ ngân sách nhà nước và thị trường để hỗ trợ các mô hình kinh tế tập thể sản xuất gắn với chuỗi giá trị làm cơ sở để triển khai nhân rộng.

Trên đây là các nội dung báo cáo tình hình kinh tế tập thể, hợp tác xã 6 tháng đầu năm năm 2022, Sở Nông nghiệp và PTNT gửi Liên Minh HTX tỉnh tổng hợp.

Nơi nhận:

- Như trên;
- GD Sở; PGD Sở Nguyễn Hữu Phước;
- Lưu: VT, CCPTNT, Nga (7b).

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Hữu Phước